

Ár 2013, föstudaginn 25. janúar, er fundur haldinn í úrskurðarnefnd um viðskipti við fjármálafyrirtæki.

Mætt eru: Haukur Guðmundsson, formaður, Geir Arnar Marelsson, Hildigunnur Hafsteinsdóttir, Jóhann Tómas Sigurðsson og Guðlaug B. Ólafsdóttir.

Fyrir er tekið **mál nr. 162/2012**:

M
gegn
F

og kveðinn upp svohljóðandi

ú r s k u r ð u r :

I.

Málsmeðferð.

Málsaðilar eru M, hér eftir nefndur sóknaraðili, annars vegar og F, hér eftir nefndur varnaraðili, hins vegar.

Málið barst úrskurðarnefndinni 2. október 2012, með kvörtun sóknaraðila, dagsettri 2. október 2012. Með bréfi nefndarinnar, dagsettu 9. október 2012, var kvörtunin send varnaraðila og honum gefinn kostur á að tjá sig um hana og skýra sjónarmið sín. Svör varnaraðila bárust með bréfi dagsettu 12. nóvember 2012. Var bréfið sent sóknaraðila, með bréfi nefndarinnar, dagsettu 20. nóvember 2012, og honum gefinn kostur á að koma á framfæri athugasemdum sínum. Athugasemdir bárust ekki frá sóknaraðila.

Málið var tekið fyrir á fundi nefndarinnar 25. janúar 2013.

II.

Málsatvik.

Sóknaraðili er skuldari láns nr. X, útgefið 12. júlí 2007 til varnaraðila. Virðist óumdeilt að lán þetta hafi upphaflega verið með ólögætum skilmálum og óhjákvæmilegt sé að endurreikna út stöðu þess og afborganir.

Þann 29. apríl 2011 mótmælti sóknaraðili endurútreikningi láns nr. X. Byggði sóknaraðili mótmælin á brotum gegn grundvallarréttindum hans samkvæmt neytendarétti og íslensku stjórnarskránni. Benti sóknaraðili á að stjórnarskráin veitti þegnum landsins grundvallarvernd gegn aðför að eignarrétti þeirra, sem og afturvirkri skattheimtu og íþyngjandi álögum hvers konar. Sóknaraðili vísaði til þess að Ísland væri aðili að evrópska efnahagssvæðinu og hefði skuldbundið sig til að virða grundvallarréttindi hans samkvæmt Evrópurétti. Ólögæt ákvæði lánsins væru á ábyrgð varnaraðila, sem útbjó lánappírana og gaf út lánið, eða tókst á hendur þau réttindi og skyldur sem þeim fylgja með því að yfirtaka það. Taldi sóknaraðili að varnaraðili ætti að sjá sóma sinn í því að leiðrétta höfuðstól lánsins undanbragðalaust í

samræmi við dóma Hæstaréttar frá 16. júní 2010, nr. 92/2010 og 153/2010. Vakti sóknaraðili athygli á því að greiðslum, sem greiddar hefðu verið í góðri trú frá lántöku, hefði verið veitt viðtaka án athugasemda eða fyrirvara af hálfu varnaraðila sem lánveitanda. Gefin hefði verið út fullnaðarkvittun vegna þeirra greiðslna og því fráleitt að endurvekja þær kröfur afturvirkir þar sem sú fullnaðarkvittun lægi fyrir. Hafnaði sóknaraðili þeim endurútreiningi sem boðinn hefði verið og hafnaði hann samningum byggðum á þeim, einnig neitaði hann að afsala sér þeim réttindum sem hann nyti samkvæmt neytendalögum og stjórnarskrá Íslands.

Þann 7. október 2011 sendi varnaraðili sóknaraðila bréf með vísan til erinda til F þar sem gerð hefði verið krafa um að skuldabréf nr. X yrði áritað um „allar greiðslur“. Samkvæmt upplýsingum varnaraðila hafði sóknaraðili vísað til tilskipunar frá 9. febrúar 1798 varðandi þessa kröfu en ekki lágu fyrir upplýsingar um ástæður þess að krafan var sett fram. Varnaraðili kvað ekki hvíla skyldu á honum að árita skuldabréfið um afborganir vaxta og af höfuðstól, enda hefðu verið gefnar út kvittanir vegna þeirra. Veðskuldabréfið væri eign F og hefði verið það frá útgáfudegi.

Þá ritaði sóknaraðili bréf til varnaraðila sem er áritað um móttöku 30. nóvember 2011. Þar hafnaði sóknaraðili skýringum varnaraðila á tilskipun frá 9. febrúar 1798. Kvaðst sóknaraðili eiga skýran og ótvíræðan á því að allar afborganir sem greiddar hefðu verið af téðu veðskuldabréfi yrðu færðar inn á það. Þá kom eftirfarandi fram í bréfi sóknaraðila: „*Annað ég hef nokkru [sic] sinnum farið fram á að greiða upp lánið en ég borga ekki seðlabankavexti á greiðslur sem eru í skilum fyrir neyðarlögin hans Árna Páls þar sem ekki er löglegt samkvæmt mörgum lögum að setja greiðslur aftur fyrir úrskurðann [sic] dóm laga.*“

Í máli þessu liggur fyrir yfirlýsing frá sóknaraðila, dags. 30. september 2011, sem varnaraðili hefur móttakið. Í yfirlýsingunni kemur eftirfarandi fram: „*Vegna láns frá F lánsnúmer X. Ég undirritaður þessa bréfs hef reynt í nokkra mánuði að fá lánveitandann til að færa greiddar greiðslur inn á skuldabréfið án árangurs sé mig tilneyddan til að beita 1gr laga 1798 9 feb og halda eftir greiðslu þar til lánveitandi færir inn greiðslurnar inn [sic] á skuldabréfið.*“ Neðan við umræddan texta er tilskipun um áritun afborgana á skuldabréf.

Í máli þessu liggja fyrir yfirlýsingar frá sóknaraðila, sem eru nær samhljóða þeirri sem að ofan greinir, dags. 2. nóvember 2011, 30. nóvember 2011, 2. janúar 2012, 1. febrúar 2012, 2. mars 2012, 2. apríl 2012, 7. maí 2012, 1. júní 2012, 2. júlí 2012, 7. ágúst 2012, 5. september 2012 og 1. október 2012, sem varnaraðili hefur móttakið. Í yfirlýsingum þessum kemur eftirfarandi fram: „*Vegna láns frá F lánsnúmer X. Ég undirritaður þessa bréfs hef reynt í nokkra mánuði að fá lánveitandann til að færa greiddar greiðslur inn á skuldabréfið án árangurs sé mig tilneyddan til að beita 1gr laga 1798 9 feb og halda eftir greiðslu þar til lánveitandi færir inn greiðslurnar á skuldabréfið. Hef ég farið fram á endurútreikninga á láninu svo ég geti greitt upp lánið en í fyrri útreikningi eru teknir seðlabankavextir ofan á greidda gjalddaga sem eru í skilum, en samkvæmt neytendalögum [sic] þá er ekki hægt að leggja aukavexti aftur í tíman [sic] á greidda gjalddaga.*“ Neðan við umrædda yfirlýsingu er tilskipun um áritun afborgana á skuldabréf.

Sóknaraðili skaut málinu til nefndarinnar með kvörtun dagsettri 2. október 2012.

III.

Umkvörtunarefni.

Sóknaraðili krefst þess „Að fá að greiða upp lánið en ekki með afturvirkum seðlabankavöxtum greidda á gjalddaga“.

Sóknaraðili bendir á að varnaraðili hafni alfarið framangreindri kröfu. Því fari sóknaraðili fram á að varnaraðili kvitti á skuldabréfið greidda gjalddaga en fram að þessu hafi lánið verið í skilum. Kveður sóknaraðili varnaraðila hafa neitað að kvitta á skuldabréfið. Sóknaraðili kveðst hafa borið fram skriflega kvörtun um hver mánaðamót og óska eftir kvittun á skuldabréfið, annars muni hann halda eftir greiðslunni þangað til varnaraðili framfylgi kröfunni. Sóknaraðili vísar til þess að þar sem varnaraðili sé í slitameðferð sé ekki hægt að ábyrgjast réttláta málsmeðferð frá honum.

Til stuðnings kröfu sinni vísar varnaraðili til 1. gr. tilskipunar um áritun afborgana á skuldabréf frá 9. febrúar 1798.

IV.

Athugasemdir varnaraðila.

Varnaraðili krefst þess aðallega að kröfu sóknaraðila verði vísað frá. Til vara krefst varnaraðili þess að kröfu sóknaraðila verði hafnað.

Varnaraðili vísar til þess að sóknaraðili hafi borið fram kvörtun með bréfi 24. apríl 2011 og að kröfunni hafi verið hafnað með bréfi varnaraðila 7. október 2011. Í umræddu bréfi sóknaraðila hafi hann mótmælt endurútreikningi á láni nr. X auk þess sem hann hafi hafnað að ganga til samninga við varnaraðila vegna slíks endurútreiknings. Í bréfinu hafi hvorki verið gerð sú krafa sem sóknaraðili setji nú fram í kvörtun sinni né aðrar kröfur.

Varnaraðili bendir á að þann 30. september 2011 hafi varnaraðili móttekið yfirlýsingu sóknaraðila um að hann héldi eftir greiðslu afborgunar samkvæmt 1. gr. tilskipunar um áritun afborgana á skuldabréf frá 1798 þar til varnaraðili færði greiddar afborganir inn á skuldabréfið. Í þeirri yfirlýsingu sóknaraðila hafi heldur ekki verið að finna þá kröfu sem sóknaraðili hafi nú uppi.

Varnaraðili vísar til þess að í kjölfar framangreindrar yfirlýsingar hafi varnaraðili sent sóknaraðila bréf 7. október 2011 þar sem því sé hafnað að skylda hvíli á varnaraðila að árita skuldabréfið um afborganir af höfuðstól og vexti með vísan til áratugalangrar dómvenju. Í því bréfi hafi varnaraðili ekki hafnað meintum kröfum sóknaraðila samkvæmt bréfi hans 24. apríl 2011, líkt og sóknaraðili haldi fram í kvörtun sinni.

Vísar varnaraðili til þess að í svarbréfi sóknaraðila 30. nóvember 2011 vegna bréfs varnaraðila hafi hann lýst því yfir að hann *myndi* „ekki borga seðlabankavexti á greiðslur sem eru í skilum“ með afturvirkum hætti. Í því felist að sama skapi yfirlýsing en ekki krafa.

Varnaraðili kveðst hafa móttekið sams konar yfirlýsingar og áður hafi greint til 1. október 2012. Í þeim hafi sóknaraðili haldið því fram að hann *hefði* farið fram á endurútreikning á láninu án seðlabankavaxta á þegar greidda gjalddaga. Varnaraðili kveðst þó ekki kannast við að sóknaraðili hafi sett fram umrædda kröfu með formlegum hætti. Hverju sem því líði sé eiginlega kröfu ekki að finna í yfirlýsingunni.

Varnaraðili telur að samkvæmt framansögðu hafi sóknaraðili aldrei gert kröfu um að „fá að greiða upp lánið en ekki með afturvirkum seðlabankavöxtum á greidda gjalddaga.“ Hann hafi einungis lýst því yfir með óljósum hætti að hann myndi ekki

greiða slíka vexti eða að hann hafi farið fram á slíkan endurútreikning. Varnaraðili hafi þar af leiðandi aldrei tekið eða haft tilefni til að taka afstöðu til þeirrar kröfu sem sóknaraðili setji fram í kvörtun sinni.

Vísar varnaraðili til 5. gr. samþykktu fyrir úrskurðarnefnd um viðskipti við fjármálafyrirtæki kröfu sinni til stuðnings.

Varnaraðili telur jafnframt að vísa beri málinu frá á þeim grundvelli að krafa sóknaraðila sé svo óskýr að hún sé ekki tæk til úrskurðar. Krafa sóknaraðila sé algerlega órökstudd. Hvorki séu lögð fram gögn né settar fram málsástæður um hvaða eftirstöðvar skuli vera lagðar til grundvallar svo hægt sé að greiða upp lánið. Úrskurður um að krafa sóknaraðila sé tekin til greina yrði því markleysa enda ógerlegt að framfylgja úrskurðarorðinu.

Varnaraðili bendir á að eina krafan sem hægt sé að ráða af málatilbúnaði sóknaraðila sé krafa um áritun afborgana á skuldabréfið. Slík krafa verði ekki metin til fjár og falli þar með utan starfssviðs nefndarinnar, sbr. 6. gr. samþykktu fyrir úrskurðarnefnd um viðskipti við fjármálafyrirtæki. Auk þess hafi sóknaraðili enga lögvarða hagsmuni af kröfunni þar sem staðfest hafi verið í dómaframkvæmd að slík áritun sé óþörf þegar greiðsla afborgana og vaxta eigi sér stað með hefðbundnum hætti.

Varnaraðili getur þess loks að enn sé staðið í frumvinnu og greiningu á lánnum vegna nýfallins dóms Hæstaréttar frá 18. október 2012, nr. 464/2012. Sóknaraðili og aðrir skuldarar lána, sem gengistryggð séu með ólögmætum hætti, muni fá formleg svör eins fljótt og auðið sé. Varnaraðili lýsir því yfir að sóknaraðili muni að sjálfsögðu njóta sama réttar og aðrir skuldarar í sambærilegri stöðu og fá úrlausn sinna mála á sama tíma. Því sé þess krafist að kröfu sóknaraðila verði hafnað að svo stöddu ef kröfunni verði ekki vísað frá samkvæmt því sem áður hafi verið rakið.

V.

Niðurstaða.

Í 6. gr. samþykktu fyrir úrskurðarnefnd um viðskipti við fjármálafyrirtæki er fjallað um þau mál sem nefndin fjallar ekki um. Í e-lið 6. gr. samþykktanna kemur fram að nefndin fjalli ekki um þau mál, sem eru það óljós, illa upplýst eða kröfur aðila svo óskýrar að þau eru ekki tæk til úrskurðar.

Sóknaraðili krefst þess: „Að fá að greiða upp lánið en ekki með afturvirkum seðlabankavöxtum greidda á gjalddaga“. Kröfu sinni til stuðnings vísar sóknaraðili til 1. gr. tilskipunar frá 9. febrúar 1798 um áritun afborgana á skuldabréf, en færir ekki önnur rök fyrir kröfunni. Af kröfu sóknaraðila og rökstuðningi fyrir henni verður ekki ráðið hvort sóknaraðili krefjist þess að greiða allt lánið upp með samningsvöxtum eða að varnaraðili riti á skuldabréfið um afborganir þess.

Í ljósi framangreinds verður að telja að krafa sóknaraðila sé svo óskýr að málið sé ekki tækt til úrskurðar. Verður því ekki hjá því komist að vísa kröfu sóknaraðila frá, með vísan til e-liðar 6. gr. samþykktu fyrir úrskurðarnefnd um viðskipti við fjármálafyrirtæki.

Ú r s k u r ð a r o r ð:

Kröfu sóknaraðila, M, á hendur varnaraðila, F, er vísað frá.

Reykjavík, 25. janúar 2013.

Haukur Guðmundsson

Geir Arnar Marelsson

Jóhann Tómas Sigurðsson

Hildigunnur Hafsteinsdóttir

Guðlaug B. Ólafsdóttir